

WYMAGANIA EDUKACYJNE

ORAZ

KRYTERIA OCENIANIA DLA PSM W OPOLU

SPECJALNOŚĆ - INSTRUMENTALISTYKA

SPECJALIZACJA - FLET

DRUGI ETAP EDUKACYJNY

Program napisany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych.

Dz.U.2016.2248

Opracowane przez:
M. Balcarek
A. Dzienniak

Opole 2017

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

- 1) szanowanie dziedzictwa kulturowego własnego i innych narodów;
- 2) przestrzeganie zasad kultury i etyki, prawa autorskiego oraz innych aktów prawnych związanych z ochroną dóbr kultury;
- 3) znajomość historii dziedziny artystycznej, w obszarze której działa uczeń;
- 4) zdobycie wiedzy niezbędnej do prawidłowej realizacji zadań praktycznych w dziedzinie artystycznej reprezentowanej przez ucznia;
- 5) znajomość związków zachodzących między różnymi dziedzinami sztuki;
- 6) aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym;
- 7) umiejętność prezentacji własnych dokonań;
- 8) umiejętność kreatywnej realizacji zadań z wykorzystaniem wrażliwości artystycznej;
- 9) umiejętność oceny jakości wykonywanych zadań;
- 10) umiejętność realizacji zadań i projektów artystycznych w zakresie wyuczonej specjalności indywidualnie i zespołowo;
- 11) umiejętność pracy w zespole w ramach przydzielonych zadań, z świadomością współodpowiedzialności za efekt końcowy wspólnej pracy;
- 12) umiejętność nawiązywania kontaktów i współpracy z muzykami zespołu;
- 13) budowanie relacji opartych na zaufaniu;
- 14) prezentowanie aktywnej postawy w działaniu;
- 15) umiejętność organizacji własnej pracy;
- 16) dbanie o bezpieczne i higieniczne warunki swojej pracy oraz o kondycję fizyczną i zdrowie;
- 17) umiejętność konsekwentnego dążenia do celu;
- 18) przewidywanie skutków podejmowanych działań;
- 19) umiejętność stosowania sposobów radzenia sobie ze stresem, w szczególności z tremą;
- 20) aktualizowanie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych;
- 21) umiejętność wyszukiwania, dokonywania wyboru i oceny informacji zawartych w różnych tekstach kultury;
- 22) wykorzystywanie technologii informacyjnej i komunikacyjnej w realizacji zadań artystycznych do pogłębienia wiedzy i doskonalenia umiejętności;
- 23) przygotowanie do kontynuowania nauki;
- 24) umiejętność pracy nad własnym rozwojem artystycznym i zawodowym;
- 25) umiejętność świadomego określania swoich możliwości.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Rozbudzenie zainteresowania muzyką

Uczeń:

- 1) uczęszcza na koncerty;
- 2) interesuje się kulturą;
- 3) zna historię swojego instrumentu oraz literaturę fletową, odpowiednią do etapu nauczania;
- 4) gra wyznaczone przez pedagoga (z uwzględnieniem upodobań ucznia) utwory o zróżnicowanym charakterze;

- 5) muzykuje w zespole, ucząc się jednocześnie współpracy i odpowiedzialności;
- 6) zna i stosuje podstawowe pojęcia i terminy muzyczne, w szczególności: dźwięk, melodia, harmonia, rytm, agogika, metrum, artykulacja, dynamika, tonacja, gama, pasaż, akord;
- 7) wykorzystuje poznaną wiedzę na temat epok, stylów i kompozytorów w pracy nad utworami;
- 8) wykazuje szczególne zainteresowanie grą na instrumencie.

2. Opanowanie podstaw gry na instrumencie

Uczeń:

- 1) zna budowę fletu, potrafi dbać o instrument;
- 2) potrafi samodzielnie złożyć i rozłożyć instrument;
- 3) zna podstawy techniki oddechu i zadęcia, niezbędne do dalszego rozwoju;
- 4) kontroluje i właściwie prowadzi strumień powietrza;
- 5) zna i stosuje prawidłową postawę podczas gry na instrumencie oraz poprawnie układa rękę i palce;
- 6) zna i stosuje podstawowe rodzaje artykulacji, w szczególności legato, non-legato;
- 7) zna i stosuje podstawowe określenia dynamiczne, takie jak: piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo;
- 8) prawidłowo odczytuje i realizuje oznaczenia tempa;
- 9) właściwie odczytuje i realizuje struktury rytmiczne w wykonywanych utworach;
- 10) potrafi nastroić instrument z pomocą nauczyciela oraz dba o prawidłową intonację;
- 11) dysponuje podstawową biegłością palcową;
- 12) zna zasady notacji muzycznej;
- 13) dba o estetykę wykonania i jest wrażliwy na jakość dźwięku;
- 14) zrealizował przewidziane programem nauczania zadania techniczno-wykonawcze.

3. Wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności w praktyce

Uczeń:

- 1) samodzielnie i bezbłędnie odczytuje łatwy, dostosowany do jego możliwości zapis nutowy, uwzględnia metroritmikę, dynamikę i agogikę;
- 2) interpretuje utwory pod kierunkiem pedagoga, zgodnie z kanonami stylu i formy muzycznej, wyraża emocje i charakter utworu;
- 3) samodzielnie i efektywnie ćwiczy oraz koryguje popełniane błędy;
- 4) poprawnie wykonuje z pamięci wyznaczony przez pedagoga utwór lub ćwiczenie;
- 5) jest przygotowany do gry z akompaniamentem i w zespołach kameralnych;
- 6) muzykuje w zespole, ucząc się jednocześnie współpracy i odpowiedzialności.

4. Przygotowanie do występów publicznych

Uczeń:

- 1) odpowiedzialnie i świadomie przygotowuje się do występów publicznych;

- 2) koncentruje się zarówno przed grą, jak i podczas występu przed publicznością;
- 3) dokonuje prawidłowej analizy własnej gry;
- 4) bierze udział w popisach szkolnych i koncertach okolicznościowych;
- 5) jest świadomym odbiorcą sztuki i kultury.

5. Udział w przesłuchaniach CEA odbywających się co dwa lata, do których typuje szkoła.

6. Obowiązkowy udział w koncertach szkolnych, audycjach sekcyjnych i klasowych i przesłuchaniach co najmniej raz w każdym semestrze.

Uczniom wyjątkowo zdolnym pedagog ma prawo rozszerzyć wymagania edukacyjne o elementy wykraczające poza wymagania przewidziane dla realizowanej przez ucznia klasy.

Klasa I

Semestr I

Zadania techniczno – wykonawcze

- zapoznanie ucznia z historią fletu,
- omówienie i korekty dotyczące zadęcia, oddechu, postawy, układu rąk w zależności od stopnia zaawansowania ucznia i przeprowadzenie koniecznych zmian,
- opanowanie skali instrumentu oraz swobodne poruszanie się w jej obrębie,
- kształtowanie prawidłowego oddechu i emisji dźwięku,
- rozwijanie techniki palcowej,
- praca nad intonacją,
- realizacja ćwiczeń i etiud – doskonalenie techniki palcowej oraz muzykalności,
- czytanie nut a'vista,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej, z akompaniamentem oraz zespołowej,
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze),

1. Gamy dur i moll

- do trzech znaków przykluczowych
- w artykulacji legato i non legato
- w tempie umiarkowanym
- z wykorzystaniem poznanej skali instrumentu
- pasażę toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej w tonacjach durowych
- czterodźwięki zmniejszone w tonacjach mollowych
- interwały: tercje

2. Etiudy (do 6 w semestrze)

3. Łatwe sonaty i koncerty (barokowe, klasyczne i inne) – dwie kontrastujące części utworu cyklicznego w semestrze.

4. Miniatury z towarzyszeniem fortepianu-dobór w zależności od możliwości i potrzeb ucznia. Jeden utwór obowiązkowo na pamięć.

Semestr II

- ewentualne korekty dotyczące zadęcia, oddechu, postawy, układu rąk w zależności od stopnia zaawansowania ucznia i przeprowadzenie koniecznych zmian,
- opanowanie skali instrumentu oraz swobodne poruszanie się w jej obrębie
- kształtowanie prawidłowego oddechu i emisji dźwięku,
- rozwijanie techniki palcowej
- praca nad intonacją
- realizacja ćwiczeń i etiud – doskonalenie techniki palcowej oraz muzykalności
- czytanie nut a'vista
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej, z akompaniamentem oraz zespołowej
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

1. Gamy dur i moll

- do trzech znaków przykluczowych
- w artykulacji legato i non legato
- w tempie umiarkowanym
- z wykorzystaniem poznanej skali instrumentu
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej w tonacjach durowych
- czterodźwięki zmniejszone w tonacjach mollowych
- interwały: tercje

2. Etiudy (do 6 w semestrze)

3. Łatwe sonaty i koncerty (barokowe, klasyczne i inne) – dwie kontrastujące części utworu cyklicznego w semestrze.

4. Miniatury z towarzyszeniem fortepianu-dobór w zależności od możliwości i potrzeb ucznia. Jeden utwór obowiązkowo na pamięć.

Program przesłuchania śródrocznego:

Gama dur i moll wraz z ćwiczeniami gamowymi.

Jedna etiuda przygotowana oraz jedna wybierana przez komisję z przerobionych w danym semestrze. Gra a vista.

Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego:

Gama dur i moll wraz z ćwiczeniami gamowymi.

Jedna etiuda przygotowana oraz jedna wybierana przez komisję z przerobionych w danym semestrze. Gra a vista.

Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Klasa II

Zadania techniczno – wykonawcze:

Semestr I

- praca nad warsztatem oddechowym,
- zadęcie i artykulacja
- prawidłowa postawa
- kolejne, bardziej zaawansowane ćwiczenia palcowe
- poszerzenie skali (w miarę możliwości),
- ćwiczenia rozwijające biegłość w ramach całej skali instrumentu,
- doskonalenie czytania nut,
- czytanie nut a'vista
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej, z akompaniamentem oraz zespołowej,
- nabywanie umiejętności samodzielnego strojenia do fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

1. Gamy dur i moll

- do czterech znaków przykluczowych
- w tempie umiarkowanym
- w artykulacji legato i non legato
- z wykorzystaniem całej skali instrumentu
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej w tonacjach durowych
- czterodźwięki zmniejszone w tonacjach mollowych
- interwały: tercje i kwarty

2. Etiudy (do 6 w semestrze)

3. Miniatury (minimum jedna w semestrze), oraz sonaty i koncerty (minimum dwie części utworu cyklicznego w semestrze). Jeden utwór należy wykonać z pamięci.

Semestr II

- praca nad warsztatem oddechowym,
- zadęcie i artykulacja

- postawa – ćwiczenia na rozluźnienie,
- kolejne, bardziej zaawansowane ćwiczenia palcowe
- poszerzenie skali (w miarę możliwości),
- ćwiczenia wyrabiające biegłość poruszania się w ramach całej skali instrumentu,
- doskonalenie czytania nut, czytanie nut a'vista,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej, z akompaniamentem oraz zespołowej,
- nabywanie umiejętności samodzielnego strojenia do fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

1. Gamy dur i moll

- do czterech znaków przykluczowych
- w tempie umiarkowanym
- w artykulacji legato i non legato
- z wykorzystaniem całej skali instrumentu
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej w tonacjach durowych
- czterodźwięki zmniejszone w tonacjach mollowych
- interwały: tercje i kwarty

2. Etiudy (do 6 w semestrze)

3. Miniatury (minimum jedna w semestrze), oraz sonaty i koncerty (minimum dwie części utworu cyklicznego w semestrze). Jeden utwór należy wykonać z pamięci.

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowane 2 gamy: dur i moll
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej – jedna przygotowana druga wybrana przez komisję spośród przerobionych w danym semestrze
- Gra a vista.
- Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowane 2 gamy: dur i moll
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej – jedna przygotowana druga wybrana przez komisję spośród przerobionych w danym semestrze
- Gra a vista.
- Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Klasa III

Zadania techniczno – wykonawcze

Semestr I

- oddech, zadęcie, postawa – ćwiczenia,
- praca nad swobodą wydobycia dźwięku – ćwiczenia warsztatowe,
- ćwiczenia na rozgrywanie,
- ozdobniki: tryle, mordenty, przednutki,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej, z akompaniamentem oraz zespołowej,
- praca nad intonacją i artykulacją,
- rozwijanie skali i swobody poruszania się w różnych rejestrach,
- rozszerzanie możliwości dynamicznych,
- czytanie a vista (ćwiczenia),
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze),

1. Gamy dur i moll

- do pięciu znaków przykluczowych
- w artykulacji legato i podwójnym staccato
- z wykorzystaniem całej skali instrumentu
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej w tonacjach durowych
- czterodźwięki zmniejszone w tonacjach mollowych
- interwały: tercje, kwarty kwinty w tempie umiarkowanym

2. Etiudy (do 6 w semestrze)

3. Utwory:

- minimum jeden utwór cykliczny w semestrze (sonata, koncert. Suita)
- miniatury (minimum jedna w semestrze)
- jeden z utworów obowiązkowo na pamięć, miniatury zamiennie z utworami cyklicznymi.

4. Czytanie a'vista.

Semestr II

- oddech, zadęcie, postawa – ćwiczenia,
- praca nad swobodą wydobycia dźwięku – ćwiczenia warsztatowe,
- ćwiczenia na rozgrywanie,
- ozdobniki: tryl, mordent, przednutka,
- rozwijanie gry pamięciowej,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,

- rozwijanie gry z akompaniamentem oraz zespołowej,
- praca nad intonacją i artykulacją,
- rozwijanie skali i swobody poruszania się w różnych rejestrach,
- rozszerzanie możliwości dynamicznych,
- czytanie a vista (ćwiczenia),
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze),

1. Gamy krzyżkowe i bemolowe dur i moll

- do pięciu znaków przykluczowych
- w artykulacji legato i podwójnym staccato
- z wykorzystaniem całej skali instrumentu
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej w tonacjach durowych
- czterodźwięki zmniejszone w tonacjach mollowych
- interwały: tercje, kwarty kwinty w tempie umiarkowanym

2. Etiudy (do 6 w semestrze)

3. Utwory:

- minimum jeden utwór cykliczny w semestrze (sonata, koncert. Suita)
- miniatury (minimum jedna w semestrze)
- jeden z utworów obowiązkowo na pamięć, miniatury zamiennie z utworami cyklicznymi.

4. Czytanie a'vista.

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowane 2 gamy: dur i moll
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej – jedna przygotowana druga wybrana przez komisję spośród przerobionych w danym semestrze
- Gra a vista.
- Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowane 2 gamy: dur i moll
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej – jedna przygotowana druga wybrana przez komisję spośród przerobionych w danym semestrze
- Gra a vista.

- Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Klasa IV

Zadania techniczno - wykonawcze

Semestr I

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobywanie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- opanowanie skali instrumentu,
- ćwiczenia rozgrywające,
- czytanie nut a'vista,
- praca nad intonacją i artykulacją,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej, z akompaniamentem oraz zespołowej,
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

1. Gamy durowe i molowe

- do sześciu znaków przykluczowych
- w artykulacji legato i podwójnym staccato
- z wykorzystaniem całej skali instrumentu
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej w gamach durowych,
- czterodźwięki zmniejszone w gamach mollowych oraz ich przewroty
- interwały: tercje, kwarty, kwinty, seksty

2. Gama chromatyczna (artykulacja legato i podwójne staccato, tempo szybkie)

3. Utwory:

- minimum jeden utwór cykliczny w semestrze (sonata, koncert. Suita)
- miniatury (minimum jedna w semestrze)
- jeden z utworów obowiązkowo na pamięć, miniatury zamiennie z utworami cyklicznymi

4. Etiudy (do 6 w semestrze)

5. Czytanie a vista.

Semestr II

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobywanie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- praca nad skalą instrumentu,
- ćwiczenia na rozgrywania,
- czytanie nut a'vista,
- Podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej, z akompaniamentem oraz zespołowej,
- praca nad intonacją i artykulacją,
- rozwijanie umiejętności gry podwójnym i potrójnym staccato,
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

1. Gamy durowe i molowe

- do sześciu znaków przykluczowych
- w artykulacji legato i podwójnym staccato
- z wykorzystaniem całej skali instrumentu
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej w gamach durowych,
- czterodźwięki zmniejszone w gamach mollowych oraz ich przewroty
- interwały: tercje, kwarty, kwinty, seksty

2. Gama chromatyczna (artykulacja legato i podwójne staccato, tempo szybkie)

3. Utwory:

- minimum jeden utwór cykliczny w semestrze (sonata, koncert. Suita)
- miniatury (minimum jedna w semestrze)
- jeden z utworów obowiązkowo na pamięć, miniatury zamiennie z utworami cyklicznymi

4. Etiudy (do 10 w semestrze)

5. Czytanie a vista.

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowane 2 gamy: dur i moll
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej – jedna przygotowana druga wybrana przez komisję spośród przerobionych w danym semestrze
- Gra a vista.
- Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowane 2 gamy: dur i moll
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej – jedna przygotowana druga wybrana przez komisję spośród przerobionych w danym semestrze
- Gra a vista.
- Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Klasa V

Zadania techniczno – wykonawcze

Semestr I

- ćwiczenia rozgrywające,
- czytanie nut a'vista,
- studia orkiestrowe,
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej i z akompaniamentem
- etiudy i ćwiczenia techniczne i melodyczne
- praca nad podwójnym i potrójnym staccatem
- praca nad budową frazy, interpretacja utworów z różnych epok
- samodzielne opracowanie utworu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

1. Gamy durowe i molowe

- do siedmiu znaków przykluczowych,
- artykulacja legato i podwójne staccato
- tempo szybkie
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej oraz ich przewroty w gamach durowych
- czterodźwięki zmniejszone oraz ich przewroty w gamach mollowych
- interwały: tercje, kwarty, kwinty, seksty, septymy, oktawy

2. Gama chromatyczna (artykulacja legato i podwójne staccato, tempo szybkie)

3. Etiudy (do 6 w semestrze):

4. Utwory

- minimum jeden utwór cykliczny w semestrze (sonata, koncert. Suita)
- miniatury (minimum jedna w semestrze)
- jeden z utworów obowiązkowo na pamięć, miniatury zamiennie z utworami cyklicznymi

5. Czytanie a'vista.

Semestr II

- ćwiczenia rozgrywające,
- czytanie nut a'vista,
- studia orkiestrowe,
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie gry pamięciowej i z akompaniamentem
- etiudy i ćwiczenia techniczne i melodyczne
- praca nad podwójnym i potrójnym staccatem
- praca nad budową frazy, interpretacja utworów z różnych epok
- samodzielne opracowanie utworu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

1. Gamy durowe i molowe

- do siedmiu znaków przykluczowych,
- artykulacja legato i podwójne staccato
- tempo szybkie
- pasaże toniczne oraz ich przewroty
- czterodźwięki dominanty septymowej oraz ich przewroty w gamach durowych
- czterodźwięki zmniejszone oraz ich przewroty w gamach mollowych
- interwały: tercje, kwarty, kwinty, seksty, septymy, oktawy

2. Gama chromatyczna (artykulacja legato i podwójne staccato, tempo szybkie)

3. Etiudy (do 6 w semestrze):

4. Utwory

- minimum jeden utwór cykliczny w semestrze (sonata, koncert. Suita)
- miniatury (minimum jedna w semestrze)
- jeden z utworów obowiązkowo na pamięć, miniatury zamiennie z utworami cyklicznymi

5. Czytanie a'vista.

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowane 2 gamy: dur i moll
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej – jedna przygotowana druga wybrana przez komisję spośród przerobionych w danym semestrze
- Gra a vista.
- Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowane 2 gamy: dur i moll
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej – jedna przygotowana druga wybrana przez komisję spośród przerobionych w danym semestrze
- Gra a vista.
- Utwór cykliczny oraz miniatura solo lub z fortepianem – jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

KLASA VI

Zadania techniczno – wykonawcze

Semestr I

- ćwiczenia rozgrywające,
- interpretowanie utworu zgodnie z jego budową formalną i charakterem epoki,
- etiudy techniczne i melodyczne,
- studia orkiestrowe,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie umiejętności gry z pamięci i z akompaniamentem,
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej
- czytanie nut a' vista,
- gamy durowe i molowe do siedmiu znaków przykluczowych (w całej skali instrumentu) wraz z obowiązkowymi ćwiczeniami gamowymi
- doskonalenie umiejętności gry podwójnym i potrójnym staccato
- przygotowanie programu dyplomowego

Semestr II

- ćwiczenia rozgrywające,
- interpretowanie utworu zgodnie z jego budową formalną i charakterem epoki,
- etiudy techniczne i melodyczne,
- studia orkiestrowe,
- rozwijanie umiejętności gry z akompaniamentem,
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy,
- rozwijanie umiejętności gry z pamięci
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej
- czytanie nut a' vista,
- praca nad podwójnym i potrójnym staccatem
- przygotowanie programu dyplomowego

Program egzaminu dyplomowego:

1. Dwie etiudy o zróżnicowanej problematyce technicznej
2. Sonata lub Sonatina
3. Utwór dowolny solo lub z akompaniamentem
5. Koncert z pamięci
6. Wybrane fragmenty studiów orkiestrowych

KRYTERIA OCENIANIA

Uczeń może uzyskać z instrumentu głównego jedną z następujących ocen:

- celujący
- bardzo dobry
- dobry
- dostateczny
- dopuszczający
- niedostateczny

Na ocenę końcowo-roczną ucznia mają wpływ następujące czynniki:

- stopień spełnienia wymogów programowych
- oceny cząstkowe z przygotowania do zajęć
- ocena z przesłuchania półrocznego
- oceny ucznia za udział w konkursach, przesłuchaniach i audycjach
- ocena z egzaminu promocyjnego
- stopień zaangażowania ucznia w samodzielny rozwój wiedzy i umiejętności wykraczające poza program.

Ocenę celujący otrzymuje uczeń który:

- dokładnie opanował materiał ze wszystkich działów programu oraz posiadał wiedzę i umiejętności wykraczające poza program
- samodzielnie rozwiązuje problemy warsztatowe, techniczne i interpretacyjne

- na egzaminach prezentuje umiejętności wykraczające poza program, jego gra jest bezbłędna pod względem technicznym i interesująca od strony muzycznej
- na lekcjach jest bardzo aktywny
- bierze udział w przesłuchaniach regionalnych, konkursach ogólnopolskich lub międzynarodowych uzyskując czołowe lokaty
- wykazuje duże zainteresowanie muzyką i angażuje się w życie szkoły

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń który:

- opanował materiał wynikający z programu nauczania oraz wykazuje zainteresowanie jego poszerzeniem
- na lekcjach jest aktywny i systematycznie przygotowuje się do zajęć
- uczestniczy w konkursach, przesłuchaniach, koncertach i audycjach szkolnych
- na egzaminach promocyjnych gra bezbłędnie pod względem techniczno-wykonawczym oraz interesująco od strony muzycznej

Ocenę dobry otrzymuje uczeń który:

- opanował materiał wynikający z programu nauczania lecz nie przekracza jego założeń
- uczestniczy w koncertach oraz audycjach szkolnych
- na egzaminie promocyjnym gra poprawnie pod względem technicznym
- pracuje systematycznie, realizuje uwagi nauczyciela

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń który:

- realizuje wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania
- rozwiązuje problemy o niewielkim stopniu trudności
- uczestniczy w audycjach szkolnych i koncertach
- na egzaminie promocyjnym wykazuje braki techniczne i muzyczne rokując jednak na możliwość rozwoju tych umiejętności
- brakiem systematyczności w pracy powoduje narastanie zaległości

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń który:

- nie spełnił wymagań edukacyjnych przewidzianych w programie nauczania
- słabo przygotowuje się do zajęć, pracuje bardzo niesystematycznie
- nie bierze udziału w audycjach szkolnych
- na egzaminie promocyjnym wykazuje duże braki techniczne, muzyczne i intonacyjne nie wykluczające jednak możliwości postępów w dalszej nauce
- rokuje nadzieje na nadrobienie zaległości w [przypadku umożliwienia powtórzenia klasy

Ocenę niedostateczny otrzymuje uczeń który:

- nie spełnił wymagań edukacyjnych dla danej klasy przewidzianych w programie nauczania
- ma braki w opanowaniu materiału tak duże, że uniemożliwiają dalszą naukę
- opuszcza zajęcia i nie uczestniczy w koncertach i audycjach szkolnych
- na egzaminie promocyjnym wykazuje bardzo duże braki techniczne, muzyczne i intonacyjne wykluczające możliwość dalszej nauki
- pracuje niesystematycznie i wykazuje brak zainteresowania przedmiotem

Opracowane przez:
mgr Magdalenę Balcarek
mgr Annę Dzienniak